אש קודש — לשבת חוה"מ פסח

ויאמר הראני נא את כבודך, ויאמר וכו' וחנותי את אשר אחון וכו' ויאמר וכו' ונצבת על הצור ושכתי כפי וגו', ונבין נא למה דוקא עתה ביקש מש"ר הראני נא את כבודך, ולא קודם שחטאו, דברי רש"י ז"ל נודעים, ומה התשובה ע"ז וחנתי את אשר אחן. הגמ' (ר"ה דף י"ז) פי' שהראה לו סדר התפלה, ונבין נא פשוט לפי השגתנו למה דוקא עתה הראה לו. ונצבת על הצור, הא כל מקום שנאמר נצים נצבים וכו' (נדרים דף ס"ד), הגם שכתוב אלקים נצב וכו', היינו שנצב הוא בגדלות שראוי רק לו יתׄ כי דׄ מלך גאות לבש משא"כ באיש נצב נצבים לא טוב, א"כ למה נאמר כאן למש"ר ונצבת, וכן למה היׄ צריך להשיכותי כפי, הא היׄ יכול הוא יתׄ רק שלא יראה לו את כבודו יתׄ עד עברו, כי רק בדבר הנראה מעצמו צריכים להסתיר ביד, משא"כ כבודו יתׄ שאינו נראה מעצמו עד שמראה, היׄ דׄ שלא להראות כנ"ל, ואף שאין לנו השגה בהתגלות דׄ למש"ר, מ"מ שואלים אנו בזה רק מה שמרמז לנו.

ואפשר כי איתא בספ"ק כמדומני בשם המגיד הגדול זצוק"ל אדברי חכז"ל (סנהדרין דף ק"ג) ויעתר לו ויחתר לו שחתר הקב"ה חתירה מתחת כסא הכבוד מפני מדה"ד כדי לקבלו בתשובה, ואמר בקדשו שהא שהוא יתׄ מקבל את החוטא בתשובה תחת הכבוד הוא, עכ"ל הקׄ, וצ"ל הא אנו אומרים דרכך אלקינו להאריך אפך לרעים ולטובים והוא תהלתך, אדרבה תפארתו ותהלתו יתׄ הוא זה, ואפשר שרק למדת הדין היינו למלאכים המקטרגים, לפי ערכם תחת הכבוד הוא שמקבל בתשובה, משא"כ לערך ישראל, אדרבה כיון שקב"ה וישראל חד, אם לא יקבל בתשובה, לא רק איש ישראל ישאר נמוך ומגועל בחטא רק גם חלק אלקית, לכן הוא כבודו יתׄ, שמקבל בתשובה, כי אפילו בחייב מיתה אמרה תורה כי קללת אלקים תלוי, ופרש"י משל לשני אחים וכו' ע"ש. וזה שאמר דׄ על המלאך כי לא ישא לפשעכם, היינו כנ"ל כיון שלפי ערכו תחת הכבוד הוא.

ואפשר שלכן כשהבטיח דׄ עתה למש"ר פני ילכו ולא מלאך, שאל מש"ר מעתה הראני נא את כבודך, מה הוא כבודך אם שלא למחול כמו השגת המלאכים, או למחול, והשיבו דׄ וחנותי את אשר אחון ורחמתי את אשר ארחם אע"פ שאינו הגון ואינו כדאי, זה כבודי מפני שאיש הישראלי חלק אלקית הוא, ולא עוד אלא רמז לו דׄ והשכותי את כפי ונצבת על הצור, כי איתא (תענית דׄ) שישראל שאלו שמני כחותם על לבך כחותם על זרועיך, ואמר הקב"ה אתם בקשתם מקום שפעמים נראה ופעמים אינו נראה על כפים חקותיך מקום שנראה תמיד וזה הרמז לנו, שגם כשיהיׄ לנו ח"ו הסתר, וצרות הגוף והנפש, לא יעלה על לבנו שח"ו באמת נסתרים, רק ג"כ עם הכף היא ההסתרה, בחיׄ על כפים עם החקיקה וההתקרבות הכי גדולה שנראה תמיד, ולא הסתר לגמרי, ונצבת על הצור, והוא גם הדבר שיכול אתה להתחזק ולהיות נצב גם בשעת ההסתרה, מפני

שנפשך מרגשת שגם אז נחקק ונראה אתה בחי' כפים, ושניהם במשמע ונצבת מעצמך בטבע וגם ציווי הוא שתחזק את עצמך ותהא נצב.